

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 419

van **CHRIS STEENWEGEN**

datum: 1 februari 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Voedselverlies - Impact van cosmetische eisen

3 van de 11 geselecteerde projecten binnen de oproep 2022 voor steun aan investeringen in de agrovoedingssector hebben een link met het reduceren van voedselverlies. Specifiek worden de strenge(re) cosmetische eisen vanuit de retail genoemd als oorzaak van het retourneren van verse producten en mogelijk voedselverlies.

De studie 'De impact van cosmetische kwaliteitseisen op voedselverlies' uit 2017 spreekt over een gemiddeld afzetverlies van 10,2%. Deze producten kunnen niet in het beoogde afzetkanaal verkocht worden omdat er niet aan de cosmetische eisen wordt voldaan. Niet al deze producten zijn voedselverlies. Via diverse projecten en revalorisatie vindt ongeveer een derde via een ander kanaal nog een weg naar de humane voedselketen. Maar meer dan de helft van deze 10%, goed voor dan 120.000 ton, verdwijnt uit de humane voedingsketen en is zo voedselverlies.

Het Actieplan voedselverlies en biomassa-reststromen circulair 2021-2025 stelt als doel om de voedselverliezen met 30% te reduceren.

Om zicht te krijgen op de voedselverliezen die gebeuren tussen de landbouwer en de retail heb ik volgende vragen.

1. Graag een overzicht van de afzetverliezen bij landbouwers door cosmetische eisen sinds 2017. Graag cijfers per jaar, per teelt.
2. Graag een overzicht van wat er verder gebeurt met de producten die om cosmetische redenen niet geselecteerd worden bij hun initiële afzetkanaal. Hoe worden ze verder verwerkt? Graag sinds 2017 per jaar een overzicht van de verschillende stromen per teelt.
3. Het rapport uit 2017 benoemt enkele mogelijke oplossingen om dit voedselverlies te reduceren. Een van de suggesties is een versoepeling van de kwaliteitseisen.
Is daar binnen het ketenoverleg al overleg over geweest? Wat is uit dat overleg gekomen?
4. Welke concrete acties binnen het Actieplan voedselverlies en biomassa-reststromen circulair 2021-2025 zullen ervoor zorgen dat er minder voedselverlies optreedt door cosmetische eisen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhal Demir (419), Jo Brouns (345).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 419 van 1 februari 2023

van **CHRIS STEENWEGEN**

1. Bij departement Landbouw en Visserij is dit overzicht niet beschikbaar. De studie 'De impact van cosmetische kwaliteitseisen op voedselverlies' die in 2017 in opdracht van het Departement Landbouw en Visserij is uitgevoerd, is niet herhaald.
2. Er is geen recenter overzicht beschikbaar dan hetgeen er in de vermelde studie in kaart werd gebracht.
3. Diverse stakeholders zijn destijds met de resultaten van de studie aan de slag gegaan. De problematiek is aan bod gekomen op het Forum Voedselverlies 2017. De problematiek stelt zich niet zozeer op het vlak van de wettelijke kwaliteitseisen, maar op de cosmetische eisen van de private actoren. Vanuit de overheid zijn er geen dwingende instrumenten om in te grijpen op deze cosmetische eisen. Daarom wordt er vooral ingezet op onderzoeksprojecten om groenten- en fruitoverschotten, waaronder de producten die niet voldoen aan bepaalde cosmetische eisen, te valoriseren in nieuwe voedingsproducten, om zo het voedselverlies verder te beperken.
4. In het Actieplan voedselverlies en biomassareststromen circulair 2021-2025 is geen specifieke actie opgenomen die gefocust is op de problematiek van de cosmetische eisen. Wel kan hier indirect op gewerkt worden via acties onder het actieprogramma 'Samenwerking binnen productketens stimuleren'. Onder andere het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) en Flanders' FOOD hebben onder dit actieprogramma diverse projecten lopen rond het valoriseren van reststromen van groenten en fruit.